

Mēs dziedam un dejojām

30. VI, kad saule atradās visaugstāk, visā Latvijā pacēla Dziesmu un deju svētku karogus ar vietējo ļaužu iedziedātu zīmi.

Kolkas karogā latvju rakstu zīmes bija izveidotas no Kolkas jauktā kora iedziedātās latviešu tautas dziesmas *Pūt, vējiņ!*, kas arī skanēja jūnija pēdējā svētdienā. Savukārt dundadznieki iedziedāja svētkus ar *Bēdu manu, lielu bēdu*, un labu izdošanos Rīgā visiem dalībniekiem novēlēja domes priekšsēdētājs Gunārs Laicāns. Dundagā svētku karogu pie pasta ēkas pacēla dejotāju vadītāja Dace Treinovska — cilvēks, kas visvairāk piedalījies Dziesmu un deju svētkos, pašdarbībā apēdusi pudu sāls un desmitreiz tik daudz izspiedusi no saviem dejotājiem. Kolkā uzvilkt svētku karogu mastā pie pagasta pārvaldes bija uzticēts koristam Viesturam Cačim.

No mūsu novada uz svētkiem devās jauktie kori no Dundagas un Kolkas, divi Kolkas kokiētāju ansambļi un *Dun-Dang* vidējās paaudzes un senioru deju kopas. Pavisam sarakstos minēti 36 dalībnieki no Kolkas un 70 no Dundagas. Dundadznieku saimē jaunākais svētku dalībnieks bija korists — vidusskolēns Rūdolfs Bražis, savukārt gados cienījamākā — dancotāja Mārīte Jurča. Kolkiniekiem gados vecākais bija korists Nikolajs Bordjugs, bet jaunākā — astoņgadīgā kokiētāja Ieva Langzama.

Jāpiebilst, ka nevejniece Daina Vagenmeistere ceļamaizei dāvāja pa siera ritulim katram dundžīņu dejotāju kolektīvam.

Alnis Auziņš

Laicāna laiks

Priekšsēdētāja vēlēšanās Gunārs Laicāns teica, ka ne vien domes, bet arī iestāžu, organizāciju un visas sabiedrības kopdzīve ir kā pulksteņa mehānisms, un tajā ir svarīga visu zobratīņu saskanīga darbība. Pulkstenis ir uzvilkt, un sācies Laicāna laiks.

— Tu esi pieredzējis politiķis. Ko vissvarīgāko tu esi uzkrājis, strādājot Saeimā? Kas tevī mainījies?

— Papildināju zināšanas sarežģītajā politiskajā procesā. Īpaši daudz deva Saeimā pavadītie četri gadi, saskarsme ar izciliem politiķiem — Sandru Kalnieti, Annu Seili, Kārli Šadurski, Inu Druvieti, Janīnu Kursīti... To sauca par profesoru frakciju. Juridiskajā ziņā ļoti daudz mācījos no Ilmas Čepānes, var teikt — beidzu otru augstskolu. Vēlāk, jau pēc darba Saeimā, trīs gados pilnīgi iepazīnu to, ko politiķi sauc par tautu.

— Tu esi aktīvi vērojis norises mūsu novadā, arī esot vienkāršs pensionārs, gan vienubrīd rosīgi apmeklējot domes un komiteju sēdes, gan apciemojot ļaudis kā dzimtu pētnieks. Tu zini, kad notiek Attīstības un plānošanas nodaļa, kas — vidusskolā utt. Savā *troņa runā* tu pieminēji trīs galvenos novada virzienus. Vai vari izvērst, kas darāms izglītības, novada tēla un uzņēmējdarbības labad? Vai līdztekus esi apjautis pārējo darba lauku un asākās problēmas? Kas prasa tūlītēju reakciju?

— Ne velti pieminēju zobratīņus un to sadarbību. Mēs diemžēl nesarunājamies cits ar citu. Vai arī — tikai epizodiski, turklāt neie-

klausoties. Tā rodas dažādi pārpratumi, interpretācijas. To es saskatu un tāpēc atnācu — šo sazobi atjaunot. Tas nav vienkārši. Cits salīdzinājums — pašvaldība ir liels kuģis, kura stūri nevar strauji pagriezt uz vienu vai otru pusi.

Mums būtu jāceļ katra iedzīvotāja pašapziņa. Bieži vien paši noniecinām kopīgi paveikto. Lielu postu nodara ambīcijas. Uzskatu, ka tas ir arī tāpēc, ka pietrūkst lielu mērķu. Viens tāds ir saglabāt novadu. Ja sevi zaudēsim, ja mūs pievienos Talsiem, tad mūsu pašreizējais novads attiecībā pret Talsiem būs apmēram tas pats, kas Kaļķi attiecībā pret Dundagu.

Jādomā par Dundagas tautas namu. Vai tiešām nevaram vienoties un tautas namu pilnībā atjaunot? Jādomā par satiksmes uzlabošanu — ceļu uz Talsiem, viens ceļš uz Ventspili būtu jānoasfaltē. Kas notiks ar Kolkas sporta halli? Mums jāvienojas par 4–5 lielajiem darbiem un tie jāizdara. Ja tādu mērķu nav, tad ikdienu pāraug strīdos.

Novada pamats ir izglītība, skatoties plašāk, jāveicina mūžizglītība. Taču arī darbojošās mācību iestādes ir milzu vērtība. Ja nebūtu skolas Dundagā, Kolkā un Mazirbē, tad novadam zustu jēga. Mazirbes skoliņa ir mū-

•... un Dundagā.

Laura Laicāna foto

Redaktora vārdi

Pavisam lietišķi

Par ievēlētajiem tautas kalpiem un viņu darbu komitejās. Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteja: priekšsēdētājs Ansis Roderts, vietniece Una Sila; Andra Grīvāne un Aldons Zumbergs. Attīstības un plānošanas komiteja: priekšsēdētājs Guntis Pirvits, vietnieks Ēriks Bērzkalns; Gunta Abaja un Linda Pavlovska. Finanšu komiteja: priekšsēdētājs Gunārs Laicāns, vietniece L. Pavlovska; A. Roderts, G. Pirvits, G. Abaja, A. Grīvāne un A. Zumbergs. Visu deputātu kopkori diriģē Gunārs Laicāns. Tā ir — vismaz četri tautas priekšstāvji savulaik dziedājuši korī, Linda ir profesionāla mūziķe, un ... jā, varbūt deputāti spraižas sēdes starplaikā var uzdziedāt? Arī pēc Dziesmu svētkiem! Jāapsver tikai repertuārs.

Bet atskaņas no lielajiem svētkiem — nākamreiz.

Tikmēr iedzīvotājus interneta lapā www.kolka.lv aicinām izteikt domas par Kurzemes plānošanas reģiona iecerēto jauno pasažieru autobusu maršrutu Ventspils–Kolka–Ventspils!

Alnis Auziņš

• Svētkus iedzied Kolkā...

Ineses Dāvidsones foto

su *Liepājas metalurģis*. Ja tā pazūd, tad viss pazūd. Kas tur būs pēc 5 gadiem? To var noskaidrot tikai diskusijās, un tad arī nebūs laika skandāliem. Mums ir jācīnās par katru bērnu. Vai mēs pietiekami strādājam ar kolkinieku vecākiem, lai viņu bērni neaizietu uz Roju?

— Kādā lokā vajadzētu diskutēt?

— Pirmkārt, nevalstiskajām organizācijām, kas ir gana stipras, bet kam reizēm pietrūkst sazobes ar varu. Otrkārt, ar uzņēmējiem. Treškārt, derētu padomāt par novadnieku dienām, kādas bija 90. gadu sākumā. Vajadzētu apzināt spēkus, kas izkaisīti pa visu Latviju. Reizēm pietrūkst labu ideju, skata no malas. To var sniegt cilvēki ārpus centra.

Īpaši jārosina uzņēmējdarbība. Piekrastē ir daudz godājamu uzņēmēju. Slikti ir tas, ka pie viņiem nesaskaņoti skrien un lūdzu naudu visādām vajadzībām. Es sāksu ar pateicību par to, ko viņi jau labu darījuši. Viņi ir mūsu novada patrioti un resurss. Lielai daļai pat prātā nenāk, kāds!

— Kas turpmāk notiks ar vidusskolas ēdināšanu? Manuprāt, labi gribētā pārkārtošana nebija veiksmīga, un cieta daudz Dundagas ļaužu — skolēni, kas izvēlējās ēst ārpusē, paši virtuves darbinieki, kur nu vēl liela sabiedrības daļa, kas bija iecienījusi skolas bistro, bet kuru acīs skolas ēdināšanas labā slava ir zudusi.

— Jābalsta vietējie uzņēmēji, un man jau ir kāds padomā. Jānudina piedalīties konkursos, nevajag izvirzīt noteikumu griestus. Visi pārpratumi jānovērš.

Dundagas bērnu dārzam vajag saimnieku. Vidusskolai vajag. Tās kopā Dundagā ir trīs lielas ēkas. Iepriekšējā vadība ir pārspīlējusi ar centralizāciju. Kā var būt skola bez saimnieka? Vidusskolas direktore bija spiesta nodarboties ar saimnieciskajām lietām!

— Kas notiks ar Dundagas tautas namu?

— Tautas namam ir jābūt un jākalpo novada ļaudīm. Aicināšu visus vienoties par kopēju attieksmi. Kredītportfelis mums nav nemaz tik slikts. Uzskatu, ka mums jāsakopo spēki. Būtu tādi prieki, ja tautas nams atdzimtu! Kā dejotāji mokās pa pils mazo skatuvi! Cik jauki atjaunoja Kolkas tautas namu, kāpēc Dundagā nevarētu?

— Kā kopīgiem spēkiem risināt sporta halles likteni Kolkā? Esmu dzirdējis pretrunīgus spriedumus: no vienas puses, vajadzētu halli pabeigt, lai notiktu darbība, no otras puses, pabeigts tas apsaimniekošanā izmaksātu dārgi. Kāds ir tavs viedoklis?

Nobeigums 2. lappusē.

Jūlijā Kolkā

13. VII Jūras svētki, skatīt 6. lpp.

27. VII plkst. 15.00 stadionā Dobeles pilsētas kultūras nama amatierteātris *Smaids*, Andris Niedzviezis *Pacelt vaboli*, režisors Aivars Meškis. Ieeja Ls 1, pensionāriem un bērniem Ls 0,50.

Runas vīriem ir spēks rokās

Domes sēdē 27. jūnijā

Nolēma izbeigt zemes lietošanas tiesības uz 1,2 ha nekustamo īpašumu *Dūmeles Bitnieki* un dzēst nekustamā īpašuma nodokļa pārādu un kārtējo nodokļa maksājumu par šo īpašumu.

Piešķīra Ls 1500 papildfinansējumu mācību literatūras, mācībām vajadzīgās cita veida literatūras un mācību līdzekļu iegādei Ls 1500 Dundagas vidusskolai un Ls 660 Kolkas pamatskolai.

Grozīja novada domes 30.03.2011. lēmumu Nr. 78 *Par piedalīšanos Latvijas — Lietuvas pārrobežu projektā.*

Izveidoja amatu *Saimniecības pārzinis*, kas amata pienākumus veiks Dundagas vidusskolā un bērnudarzā *Kurzemīte*.

Piekrita, ka Hanss Herbsts iegūst īpašumā nekustamo īpašumu *Ogliņi*.

Piekrita sadalīt nekustamo īpašumu *Gabri-*

ēla, atdalot no tā zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 8850 020 0006, un atļāva apvienot zemes vienības ar kadastra apzīmējumiem 8850 020 0005 un 8850 020 0414. Zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 8850 020 0006 piešķīra nosaukumu *Uzvaras iela 7*. Zemes vienībām ar kadastra apzīmējumu 8850 020 0005 un 8850 020 0414 pēc apvienošanas piešķīra nosaukumu *Talsu iela 8*. 0,1820 ha lielajai zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 8850 020 0006 atstāja nekustamā īpašuma lietošanas mērķi — individuālo dzīvojamo māju apbūve, pārējām atstāja nekustamā īpašuma lietošanas mērķi — komercdarbības objektu apbūve.

Atļāva izstrādāt zemes ierīcības projektus: nekustamā īpašuma *Pūces* zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 8850 009 0072, sadalot to divās daļās; nekustamo īpašumu *Vārpas*,

zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 8850 001 0011 un *Strautmaļi*, zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 8850 001 0135 robežu pārkārtošanai; nekustamā īpašuma *Mazauces* zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 8850 013 0016, sadalot to divās daļās.

Apstiprināja zemes ierīcības projektus: īpašuma *Mežvidi* zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 8850 001 0026 sadalīšanai divās daļās; īpašuma *Lielozoli* zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 8850 004 0067 sadalīšanai divās zemes vienībās.

Piešķīra nekustamajam īpašumam ar kadastra Nr. 8850 017 0123 nosaukumu *Kaļķu lauki*.

Sadalīja nekustamo īpašumu *Kļavnieki*, atdalot no tā zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 8850 023 0080.

Nolēma nepārnemt īpašumu *Sūtnieku māja* pašvaldības īpašumā.

Nolēma atbalstīt *a/s Latvijas valsts meži* biroja ēkas būvniecības ieceri Dundagā zemes vienībās ar kadastra nr. 8850 020 0515 un 8850 020 0222 un paredzēt institūciju nosacījumiem atbilstošus grozījumus ietvert Dundagas pagasta teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes stadijā esošajā redakcijā.

deputātiem, arī man.

Visu laiku notiek politiskais process. Es pirms priekšsēdētāja vēlēšanām centos tikties ar visām apvienībām, arī ar *Mēs varam*. Sarunā atklātā tekstā izteicu savas domas. Mums ir 4 balsis, vajag piekto. Sākās tā saucamais politiskais tirgus. *Mēs varam* pasaka — viņi negrib redzēt Lindu Pavlovsku par priekšsēdētāja vietnieci. Labi, es saku, jūs, protams, to varat izteikt balsojumā. Labi. Tālāk. Es uzrunāju Gunti Pirvitu, lai nāk par priekšsēdētāja vietnieku, bet viņš nevar, jo māsa strādā par galveno grāmatvedi. Andra Grīvāne un Una Sila kategoriski atsakās. Man atliek izraudzīties starp Aldonu Zumbergu vai Lindu Pavlovsku. Labi, es izvēlos Pavlovsku. Man jau nebija citas izvēles. Turklāt Linda bija pēdējā priekšsēdētāja, es tā ievēroju pēcteci, un vēl es gribēju, lai priekšsēdētāja vietnieks turpmāk nebūtu dekoratīvs amats, bet būtisks. Linda labi pārzina izglītību un kultūru.

Ārkārtas sēdē bija brīvais balsojums. Un tad jau pilnīgi viss aizgāja. Tur ir bijušas pilnīgi citādas vienošanās, par kurām es pat nezinaju. Man par to nav jātaisnojas.

Jā, pašvaldība ir ļoti smagnējs kuģis! Tas nav vienkāršs process. Un tad vēl visapkārt sarunas... Bet sarunām ar vēlētāju apvienībām jābūt regulārām, jābūt formulētai darba kārtībai, tām jābūt lietišķām, vērstām uz pozitīvu rezultātu.

Mani jebkurā brīdī var intervēt, uzdot dažādus jautājumus, arī asus, no manas puses problēmu nebūs. Es tie esmu tāpēc, lai skaidrotu sabiedrībai pieņemtos lēmumus, un tāpat jādara citiem deputātiem, tāpēc jau viņi ir. Un viedokļu daudzveidībai jābūt. Bet pašvaldības forums vairāk ir domāts ļaudīm, sabiedrībai.

— **Tu saki, ka var uzdot visasākos jautājumus. Es paturpināšu tevis aizsāktu tēmu, jo vēlos noskaidrot patiesību. Tā sāls jau nav vienā cilvēkā, Ansī Rodertā vai kādā citā, bet principā. Ja piektdien tiek divas apvienības un par kaut ko vienojas, bet pirmdien viena puse to neievēro, tad kā tai otrai pusei lai turpmāk uzticas?**

— Mēs neko nevienojamies. Tikai izrunājam. Bija vairāki viedokļi.

— **Sabiedrība alkst miera, sadarbības un lai varētu uzticēties līderiem. Lielākās bažas jau ir, ka var turpināties iepriekšējā politika. Šīs bažas arī pašvaldības interneta vietnē pauda Ansis.**

— Bet kāpēc lai neturpinātos iepriekšējā politika, ja septiņi no ievēlētajiem deviņiem deputātiem ir tie paši? Man tagad jāsēž un jādomā, kā darīt. Tā ir mana milzīga neveiksme, ka es nevaru pārliecināt arī tos... Es jau esmu runājis vēl ar citam apvienībām. Katrs turas pie savas taisnības, savām prasībām, ko grib, ko negrib redzēt tai vai citā vietā. Ko man darīt? Ja es par vienu ko labu teikšu, tad otram nepatiks. Saka: novelc sarkanās līnijas. Man nav variantu, to es sapratu, uz ko es gā-

Noteica nekustamā īpašuma *Jūvgumegi*, zemes vienības 0,2500 ha daļai nekustamā īpašuma lietošanas mērķi — neapgūta individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme un atstāt 0,9289 ha zemes vienības nekustamā īpašuma lietošanas mērķi — zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība.

Vienai novada iedzīvotājai piešķīra naci-onālās pretošanās kustības dalībnieka statusu.

Vienai novada iedzīvotājai nolēma apmaiņīt dzīvojamo platību no Dundaga, *Puku iela 4* uz Kolka, *Zītari*, un slēgt īres līgumu uz vienu gadu.

Apstiprināja novada pašvaldības 2012. gada publisko pārskatu.

Atļāva Lindai Pavlovskai savienot Dundagas novada pašvaldības iestādes *Dundagas Mākslas un mūzikas skola* direktores amatu ar Dundagas novada domes priekšsēdētāja vietnieces amatu un aizvietotāja amatu Kurzemes plānošanas reģiona padomē.

Protokolu pārlūkoja Sandra Kokoreviča

Nobeigums no 1. lappuses.

— Vispirms gribu pats apskatīties un saprast, kā tur īsti ir. Uzspriecināt objektu kā Skrundas lokatoru mēs nevaram. Žēl skatīties, kā Pūnās sagrūst bišu māja. Pa Eiropu braukājot, esmu redzējis, ko visu sporta hallēš dara, pat drēbes tirgo. Halle visdrīzāk ir jāpabeidz. Pašvaldībai tādas naudas nav, tā tad jāpiesaista līdzekļi. Mūsu piekrastes ļaudis es jau minēju. Ļoti ietekmīgi cilvēki.

Halle jāizmanto un noteikti ne tikai sportam. Jāapdomā visi varianti. Bet celtniecībai ir jārod risinājums. Nedrīkst postā aizlaist. Protams, iedzīvotāju bažas var saprast.

— **Novadam ir sadarbības līgumi ar četrām ārzemju pašvaldībām. Pirms gadiem 10–12 dundadznieki rosīgi sadarbojās ar Zviedrijas un Dānijas pašvaldībām; ieguvums bija gan materiālā, gan intelektuālā ziņā, īpaši aktīvi iesaistījās vidusskola. Pēdējos 4–5 gados senās iestrādes šķiet ap-sūbējušas, par Ungāriju kā partneri vispār nekas nav dzirdēts. Vai šāda sadarbība nav liela rezerve novada attīstībai? Kā to atkal atdzīvīnāt?**

— Sadarbība bija ļoti laba, sevišķi ar Skovbo komūnu Dānijā. Visvaldis Radelis palīdzēja nodibināt sakarus. Tā bija nenovērtējama pieredze, viņi mūs mācīja šķirt lēmējvaru no izpildvaras. Jā, lieliskā sadarbība ir palaista vējā. Deputāte Andra Grīvane mani īpaši lūdz, vai to nevarētu atjaunot. Ārzemniekiem patīk precizitāte, savulaik no mūsu puses to izcili nodrošināja Elita Vilistere. Nozīmīga ir vadītāju sadarbība, auglīga ir saskarsme starp konkrētiem cilvēkiem, viena darba darītājiem. Dāņiem ir attīstītas politiskās partijas, mums būtu svarīgi strādāt ar viņu pozīciju un opozīciju. Es savā laikā vienmēr nodrošināju sadarbību politiskā līmenī. Pašās beigās vienojamies, ka mūsu delegācijas aizbrauks tikai reizi četros gados, bet mēs attīstīsim sadarbību cilvēkam ar cilvēku. Mums tas jāatjauno. Tas kādai darba grupai ir jākārt.

— **Par sporta dzīvi. Aiga Ūdre ļoti sparīgi sāka, bet pēc tam neguva vajadzīgo atbalstu. Sporta konsultatīvā padome būtībā ir pārtraukusi darbu — tas gan nav pārmetums Aigai. Bet iznākumā sporta dzīve Dundagas pusē ir noplākusi. Protams, atsevišķi interesenti katrs savu jomu jau kopj.**

— Piekritu. Kaut kas šīs lietas bremzē, un ne jau tikai sportā vien. Sportā tiešām ir ļoti svarīgs entuziasts. Labi atceramies skolotāju Edvīnu Klēveru. Šis laukums ir jāpārredz kopumā. Tā ir arī ar saimnieciskajām lietām. Mums ir divi SIA: *Ziemeļkurzeme* un *Kolkas ūdens*, katrs *spēlējas* savā lauciņā. Bet ir tādi lauciņi, kuros vispār *nespēlējas*. Tas būtu jāmaina. Viena nelaime — esam ļoti birokratizējušies. Izrādās, ka uzlikt jaunu ziņojumu dēli centrā ir milzu problēma. Vai jāgaida jauns budžeta gads? Beidziet! Pāris baļķu slūžās nevaram ielikt... Diemžēl esam sarež-

ģījuši savu dzīvi — paši sev un citiem. Tas noteikti jāmaina!

— **Priekšsēdētāja vēlēšanās tu teici, ka, rūpīgi pārskatot visu 5 programmu labās ieceres, novadam vajadzētu vismaz piecreiz lielāku budžetu. Kā to konkrēti risināt, lai priekšdienās budžetā iekļautu tiešām vērtīgas iestrādes, jo piecreiz lielāks budžets mums diez vai būs?**

— Vēlēšanās piedalījās piecas apvienības. Ja tās savā starpā turpinātu diskutēt, tad varētu vienoties. Ja ievēlētais deputāts pazaudē saikni ar deputātu apvienību un domā tikai ar savu galvu, tad nekas labs nevar notikt. Piemēram, *Strādāsim kopā* tiekas ar *Mēs varam* un izrunā lietas, kā kurš redz tādu vai citu risinājumu, un atrod kopējo. Tikai sarunas ir ceļš. Tā visām apvienībām regulāri jātiekas un jāpieņem konkrēti lēmumi. Ja tā nenotiks, tad būs tāpat, kā līdz šim. Tad atkal to vien meklēs, kā pārmet, ka nav attīstības plāna utt. Dažs labs no tādiem pārmetējiem nezina, ko viņš vakariņās ēdis. Ko tad var spriest par laiku līdz 2030. gadam? Tas nav nopietni.

— **Tomēr paturpini, lūdzu, par ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izstrādi!**

— No birokratizēšanās un nesarunāšanās visvairāk cietusi ir Attīstības un plānošanas nodaļa. Kas tur ir palicis? Lauris Laicāns, Ance Remesa. Dairis Runcis — uz pusslodzi, Sintija Gāliņa aizgājusi dekrēta atvaļinājumā, pazaudējām Raiti Sirkelu — ļoti labu speciālistu... Pašreizējā komanda nespēj uztaisīt attīstības programmu! Tāpēc vienojamies ar izpilddirektori, ka jāpērk pakalpojums no konkrētas firmas, jāslēdz līgums, lai viņi strādā. Nav ko uzklupt Attīstības nodaļai, viņi taču lāgā nespēj apdarīt ikdienas darbus.

Bet ar priekšvēlēšanu programmām ir tā — lai cik tās būtu skaistas, tās vienmēr jāsalāgo ar reālo budžetu. Attīstības programmu veido divas daļas: rīcības plāns un investīciju plāns. Šī otrā sadaļa jāpārzina vienam speciālistam. Ceru, ka varēsim piesaistīt labu lietpratēju. Konkrēti vēl negribu nosaukt. Bet ar priekšvēlēšanu programmām ir tā — lai cik tās būtu skaistas, tās vienmēr jāsalāgo ar reālo budžetu. Attīstības programmu veido divas daļas: rīcības plāns un investīciju plāns. Šī otrā sadaļa jāpārzina vienam speciālistam. Ceru, ka varēsim piesaistīt labu lietpratēju. Konkrēti vēl negribu nosaukt. Pie mums jau tagad ir tā, ka svarīga nav cilvēka profesionalitāte, bet tas, ko kurš teicis, kas kuram pāri ceļam pārskrējis. Jā, mums pietrūkst speciālistu, īpaši savu jauniešu, kas gandrīz visi ir Rīgā vai skatās uz to pusi. Izpilddirektorei vajadzētu būt visu jauno, noderīgo cilvēku CV uz galda. Tādi resursi mums ir, tie jāizmanto! Mēs nevaram visus pakalpojumus pirt ārpusē, mums pašiem jānodrošina.

— **Domes un komiteju sēdes ieraksta diktofonā. Vai šie ieraksti būs pieejami redakcijas darbiniekiem? Un visai pārējai sabiedrībai? Likums to vēl neprasa, bet tā varētu būt pašvaldības labas gribas izpaušme.**

— Pēc domes sēdēm būtu labi, ja jūs, žurnālisti, ieliktu īsu ziņojumu par svarīgāko novada interneta vietnē. Bez komentāriem. Avīzē var būt garākas intervijas, var uzdot visasākos jautājumus komiteju vadītājiem,

ju.

Tomēr esmu liels optimists. Ja mums sāksies darbs, būs labi. Dusmas man nav ne uz vienu, vairāk uz sevi, ka nepratu tikt galā.

— **Vai komiteju un domes sēdes turpmāk sāksies pēc darba laika pulksten sešos vakarā?**

— Tā būtu revolūcija, tas būtu pret Darba likumu. Domes sēdē 27. VI nospriedām, ka komitejas izlems par darba laikiem: Attīstības un plānošanas komitejas sēdes notiks pirmdienās pulksten 17.00, par pārējo komiteju un domes sēžu laikiem vēl vienosimies.

— **Kad novadam būs jauna interneta vietne?**

— Tā būs augustā. Tad jāvienojas, ko ievietot tur, ko avīzē.

— **Vēlreiz par audioierakstiem, vai tos publiskos vai ne?**

— Jums darbam tos noteikti vajag. Pirms sēdes jums arī vajag uz *rokas* dokumentu paketi. Es savukārt vairāk mēģināšu pavērt aizkaru uz notiekošo, tas visiem nāks par labu. Likums vēl neprasa domes sēžu audioierakstus publiskot, bet mēs gribam jau šovasar tos ievietot pašvaldības interneta lapā. Deputātiem vēl tikai jāpatrenējas skaidri runāt.

— **Turēsim pie vārda! Un kāds ir tavs vērtējums par avīzi? Ko turpināt, ko ne, ko jaunu uzsākt?**

— Esmu konservatīvs. Man patika avīzes pirmie desmit gadi. Mana pārliecība ir, ka jāiznāk reizi mēnesī un biežākai. Pats esmu savācis tik lielu materiālu par dzimtām.

— **Izdot divreiz mēnesī bija sabiedrības ierosinājums. Turklāt klāt nāca apjoms, četras lappuses mēnesī, un līdz tam ļoti lēnā informācijas aprīte uz pusi paātrinājās.**

— To, ko domē lemjām, sabiedrība uzzina vēlāk. Ir ļoti jutīgi jautājumi, piemēram, par darba samaksu. Jo vairāk tos skaidrosim, jo mazāk atliks vietas spekulācijām. Tātad par svarīgo uzreiz jāziņo sabiedrībai internetā. Avīzei vairāk jāatspoguļo dažādi viedokļi. Par to saturu jau jūs neatbildat! Jums jājautā, deputātu un speciālistu uzdevums ir atbildēt, tā arī es atbildu.

— **Vai avīze tā vēl vairāk nepolitizēsies, jo iepriekšējā avīzē lasāms deputāta uzskats, ka Dundadznieks jau tā ir ļoti politizējies?**

— Nē, nav politizējies, deputāti paši gribētu vairāk savu viedokli paust avīzē.

— **Lai raksta, runā, skaidro!**

— Jums arī vairāk jāuzrunā, jāintervē, ik pa laikam jāriko apaļie galdi, uzdodot visasākos jautājumus visiem 9 deputātiem. Lai katrs pauž savu attieksmi. Tā jau ar politiķiem ir, viņiem šķiet, ka pārāk maz par viņiem raksta. Bet diskusija par avīzi vēl būs, un tas nav nekas slihts.

— **Visbeidzot, kad tu atsāksi dziedāt ko-rī?**

— Gribēšana jau man ir...

Jautāja un uzklaustīja Alnis Auziņš

Ko tie nospriež, tas paliek

Par amata vietas izveidošanu

27. VI domes sēdē izraisījās asas diskusijas par lēmumprojektu izveidot amata vietu vidusskolā un bērnudārzā *Kurzemīte*.

Kā iepriekš Finanšu komitejā bija norādījis domes priekšsēdētājs Gunārs Laicāns un izpilddirektore Inga Ralle, amata vieta paredzēta saimnieciskās daļas vadītājam, bet svarīgi, lai šis darbinieks nebūtu tikai priekšnieks, bet darītu arī citus vajadzīgos darbus, piemēram, labotu durvju slēdzenes, krēslus utt.

Jau Finanšu komitejas sēdē parādījās divi viedokļi: viens — ierosinājumu atbalstīt un virzīt uz dome sēdi, otrs — vispirms par to diskutēt jūlija Attīstības un plānošanas komitejas sēdē. Finanšu komitejas sēdē balsojumā par likumprojekta virzīšanu uz domes sēdi deputāti Andra Grīvāne, G. Laicāns, Linda Pavlovska balsoja «par», bet Gunta Abaja, Ansis Roderts un Aldons Zumbergs — «pret». Visu izšķīra domes priekšsēdētāja balss, tāpēc likumprojektu skatīja jūnija domes sēdē.

Deputātu domas atkal dalījās. Uz deputāta Ērika Bērzkalna jautājumu, kā radies ierosinājums šādu amata vietu veidot, izpilddirektore paskaidroja, ka 2010. gadā izveidoja Saimniecisko dienestu, lai tas apkalpotu visas pašvaldības iestādes, bet pieredze rāda, ka šāds modelis nedarbojas. Vidusskolā un bērnudārzā jābūt uz vietas cilvēkam, kas veic saimnieciskos darbus. Šāda vēlme izska-

nējusi no vidusskolas direktores Aigas Štrausas un bērnudārza vadītājas Ilonas Onzules. Ē. Bērzkalns atzina, ka, redzot šī iespējamā darbinieka algu, rodas priekšstats — tas būs tikai priekšnieks! G. Laicāns skaidroja, ka šim darbiniekam būs jāprot arī lasīt un pārbaudīt tāmes lielo remontdarbu laikā, pārzināt visu saimniecisko darbību savā teritorijā.

A. Zumbergs sacīja, ka dome visas funkcijas ir nodevusi Saimnieciskajam dienestam. Tā pārziņā ir 5 ēkas: pils, pagastmāja, abas vidusskolas ēkas un bērnudārzs. Ja trīs no tām nodod saimnieciskās daļas vadītājam, kam tad vajag Saimniecisko dienestu? G. Abaja norādīja, ka Saimnieciskajam dienestam pietrūkst jaudas un ka vidusskolā jau ir strādnieks, viņš gan traumu un slimības dēļ nespēj visu veiksmīgi padarīt. Viņa uzsvēra, ka jāskatās kompleksi, citādi pašvaldība nonāk pretrunā ar uzdevumu sadalījumu.

Vidusskolas direktore pastāstīja, ka lielos darbus padarīt palīdz Andris Kojro, bet ikdienas saimnieciskā dzīve gult uz viņas pleciem un arvien mazāk laika paliek mācību darbam. «Man jāgatavo trīs gadu attīstības plāns, kad lai to izdara?» jautāja A. Štrausa.

A. Roderts atzina, ka būtu labi, ja darbinieks strādātu uz vietas vidusskolā, tomēr

aicināja palūkoties plašāk, aptverot visu novadu. G. Abaja norādīja, ka jāskatās arī, kuri uzdevumi vairs nebūs jāveic Saimnieciskajam dienestam un kā sadalīs funkcijas starp vidusskolu un bērnudārza ēkām. Viņa uzsvēra, ka jaunā amata izveidošana jāaskaņo ar arodbiedrību.

Uz to uzmanību vērsa pašvaldības arodbiedrības vadītāja Ruta Emerberga, norādot uz darba kopīguma punktu, ka jaunas darba tiesisku attiecību nodibināšanas gadījumā runā ar arodbiedrību un lietas vērtē pēc būtības. Atzīstot vajadzību bērnudārza ēkā pēc kārtīga strādnieka, R. Emerberga tomēr uzskatīja, ka jautājums par jauno amata vietu nav izrunāts un vajadzības nav precīzi nosauktas. Tāpat viņai nepieņemams šķita piedāvātais profesiju kods un līdz ar to — arī atalgojums. Viņa jautāja, vai kāds ir apskatījis profesiju klasifikatorā, ko šie darbinieki dara.

A. Zumbergs vēlējās uzzināt, kāpēc ignorēts Saimnieciskā dienesta vadītājs A. Kojro, ja skartas viņa darba funkcijas. G. Laicāns atbildēja, ka šo dienestu turpinās izvērtēt. Ir izpilddirektore, Kolkā — pārvaldnieks, Saimnieciskais dienests un SIA *Kolkas ūdens*, Dundagā — Saimnieciskais dienests un SIA *Ziemeļkurzeme*, un iedzīvotāji nevar saprast, pie kura kādos gadījumos jāiet. «Mazā novadā tā esam visu sarežģījuši», secināja domes priekšsēdētājs. Viņš uzsvēra — ja šodien jautājumu par jauno amata vietu neatrisinās, nevarēs spert nākamo soli.

A. Zumbergs vēlreiz norādīja, ka nav saņēmis no izpilddirektores atbildi. I. Ralle sacīja, ka jautājumu par jauno štata vietu vidusskolā un bērnudārzā ir pārrunājis ar abu iestā-

žu vadītājam un viņai bijis svarīgs abu viedoklis. A. Zumbergs norādīja — sanāk, ka A. Kojro viedoklis un nolikums, kurā viņam nodotas funkcijas, nav svarīgs. Viņš aicināja nevirzīt uz domi nesagatavotus likumprojektus. G. Laicāns atzina, ka deputāti var balsot arī par A. Zumberga priekšlikumu.

A. Roderts izteica priekšlikumu nepieņemt sagatavoto lēmumprojektu, kamēr nav saprasta kopējā struktūra. Viņš arī sacīja, ka, izveidojot jauno amata vietu un pieņemot darbinieku, dome iet pret likumu, jo jaunie darbinieki ienāk ar citu, augstāku atalgojumu. G. Abaja norādīja, ka lēmumprojekts prasa papildfinansējumu, kas lēmumā nav norādīti. Nav arī skaidrs, no kādiem līdzekļiem tos ņems. Viņa uzsvēra, ka vēl ir mēnesis laika, un aicināja visu izdarīt pareizajā secībā.

Tā kā pēc procedūras balsojums jāsāk ar priekšlikumu, kas atšķiras no lēmumprojekta sagatavotā, deputāti vispirms balsoja par jautājuma izskatīšanas atlikšanu uz jūlija Attīstības un plānošanas komitejas sēdi. To atbalstīja G. Abaja, Ē. Bērzkalns, A. Roderts un A. Zumbergs.

Pēc tam balsoja par sagatavoto likumprojektu. Ar 5 balsīm «par» un 4 «pret» deputāti nolēma izveidot jauno amata vietu vidusskolā un bērnudārzā *Kurzemīte*. «Par» balsoja deputāti A. Grīvāne, G. Laicāns, L. Pavlovska, G. Pirvits un U. Sila, «pret» — G. Abaja, Ē. Bērzkalns, A. Roderts un A. Zumbergs. Deputāti, kas balsoja «pret», gan piebilda, ka viņi nav pret jaunā amata vietas izveidi, bet gan uzskata, ka jautājums nav pietiekami apspriests.

Diāna Siliņa

Kāpēc Kolkā zied bāka?

Kolkas ciema valde 28. VI pulcējās gan sēdei, gan 4 gadu jubilejai.

Vispirms uzaicinātais domes priekšsēdis Gunārs Laicāns iepazīstināja ar savu redzējumu, vēlāk nonāca valdes cilvēku jautājumu krustugunis. Daļa izvērsto atbilžu līdzinājās tām, kas lasāmās šā numura intervijā. Aldis Tindenovskis īpaši izvaicāja par priekšsēdētāja sekmēm veicināt izpildvaras darbu un sevišķi saziņu ar darbiniekiem. G. Laicāns solīja, ka līdz vasaras beigām jūtīšot uzlabojumus.

Pēc valdes sēdes, fotografēšanās pie jaukās ziedu bākas un dzirkstošā *Mežezera* būdīšanas aprunājos ar valdes priekšsēdi un SIA *Kolkasrags* rīkotājdirektoru Jāni Dambīti.

— Kā tapa ziedu bāka Ventspils–Kolkas šosejas galā?

— Kad ceļu būvētāji tur izveidoja apli, ciema valdē sākām spriest, ka to vajag papildināt. Jūrā uz saliņas ir bāka, te arī ir *saliņa*. Taisām ziedu bāku! Kādu pusgadu mēs, valdes cilvēki, krājam naudu. Aigars Kehers mūsu kopīgajai iecerei izdomāja metu un pats to uzbūvēja, Velta Šteine un Dzintra Tauniņa sagādāja puķes. Pirms Jāņiem ziedu bāka bija gatava. Aigars ir autors arī citiem Kolkas vides objektiem. Jaunās bākas stāvos zied puķes, bet naktī deg arī uguns, jo jūmtā iebūvētas saules baterijas.

Mani tas iedvesmo. Nezinu Latvijā citu pašvaldību, kur tautas priekšstāvji, mūsu gadījumā valdes locekļi, četrus gadus algas ziedotu labdarībai. To pamana vietējie, ekskursanti, tas vairo prieku.

— Vai valde turpinās strādāt līdzšinējā sastāvā?

— Pēc nolikuma varētu. Man šķiet svarīgi uzzināt sabiedrības domas. Taču tad būtu jāsapulcina vismaz 100 iedzīvotāju. Pagaidām nolēmām mēnesi paņemt brīvu un tad spriest, kā pareizāk rīkoties.

— Ciemu valdes derētu atjaunot Kaļķos un Vidālē, no jauna rosināt Mazirbē. Arī Dundaga ir ciems... Kolkā zied ne tikai bāka! Kā tu skaidro jūsu veiksmīgo darbību?

— Būtiski ir tas, ka valdē ikviens pārstāv savu jomu: Aldis Tindenovskis atbild par saimniecību, Dainis Zvirbulis par zvejniecību, Oskars Sproģis par sportu, Inguna Liepa par veselību un sociālajiem jautājumiem, Velta Šteine ir kasiere un protokolētāja. Al-

dis Pinkens nodrošina saikni ar centru. Bet pats galvenais ir katra valdes cilvēka vēlme izdarīt ko labu Kolkai un kolciniekiem!

— Kolkas valdei sazināties ar *runas vīriem* palīdz pārvaldnieks. Kā būtu citos ciemos?

— Šķiet, Laicāna kungs minēja, ka to varētu nodrošināt kāds izvēlēts deputāts. Labs modelis.

— Kā veicas tūrismā? Sezona ir pašā plaukumā!

— Sākums aizkavējās, jo arī dabā valdīja aukstums. Maijā un jūnijā visu atguvām ar uzviju. Palielinās aktīvās izziņas piekritēju pulks — velotūristi un kājāmgājēji. Aizvien vairāk ļaužu vēlas aizbraukt uz bāku jūrā. Pagaidām trūkst tehniska nodrošinājuma. Šovasar piedzīvoju unikālas uzņēmības paraugu. Satiku 77 gadus vecu vīru, kas bērnībā kopā ar tēvu bija dzīvojis Kolkas bākā. 1939. gadā viņa tēvs norīkots darbā uz Akmeņraga bāku, un visa iedzīve pārcelta pa jūru — vispirms laivās, tad uz kuģa. Tagad šī vīra mazmeita divas nedēļas aptaujāja visus vietējos zvejniekus, līdz beidzot sarunāja vedējus uz bāku! Mums ar Dženetu viņi solīja atsūtīt ieskenētus fotoattēlus par dzīvi 20. gs. 30. gados bākā. Bet interesenti grib turp braukt gandrīz vai katru dienu. Par to mums jādāmā! Internetā taujā arī par iespējām ceļot uz Sāremā.

— Tad Kolkasragā jābūvē mūsdienīga mobilā osta — laivu piestātnei!

— Jā, lēts prieks tas nav, bet izdarāms ir gan. Ja ir pieprasījums, tad jārikojas. Piemēram, ģimenes ar bērniem vēlas ceļot un tā tad nakšņot, bet nevar atļauties maksāt Ls 15 diennakti par cilvēku. *Jūras pērlēm* ar fondu palīdzību piesaistot līdzekļus, tur varētu izveidot ģimeņu atpūtas vietu. Rudenī un ziemā tur varētu rīkot seminārus. Savukārt ārzemnieki interesējas par autobusu satiksmi Ventspils–Kolka–Ventspils. Tātad jāizvērs darība ar Ventspili.

— Četras laimes mājiņas arī ir pieprasītas?

— Tās iet uz *urrē*. Cilvēki gūst lielu prieku un neaizmirstamas atmiņas. Šogad tapušas četras plāksnītes, katrai mājiņai sava: *Kolka*, *Saunags*, *Pitragi*, *Mazirbe*. Holandiešu māksli-

• Centrā baltā krekļā Kolkas ciema valdes vadītājs Jānis Dambītis.

Ineses Dāvidsones foto

nieks Daniels Melse radīja dizainu, bet Rīgas firmā tās pārklāja ar poliuretānu, tā ļoti ilgi pasargājot koku no Kolkas asajiem vējiem. Tāda tehnoloģija Latvijā laikam lietota pirmoreiz. To vēl izmantos norādes stabam, ko šovasar ierīkos pie tautas nama.

Gribam aicināt uz ragu lielas firmas korporatīvos pasākumos. Pats jūlijā tādu rīkoju 80 cilvēkiem. Piedāvājam aktīvu atpūtu: nevis vienkārši zvīnēt, bet redzēt 4 jūras: Bērziņa meldru jūru, Kaltenes akmeņu jūru, Ēvažu stāvkrastu un Kolkā divu jūru satikšanās.

Liels atspaidis ir no jauna atvērtie Zīteri, kafejnīca un viesnīca. Viss glīti saposts! Ļoti labi ceļotāji apmeklē jauno skatu torni, palīdz nācīgajam parkam! Nākamgad jāierīko norāde, lai cilvēki no Kolkasraga apmek-

lētāju centra pa ceļam uz ragu uzzinātu par šo iespēju. Vairāk sākušas ceļot latviešu ģimenes, tas ir arī kampaņas *Atklāj Latviju no jauna!* un televīzijas raidījuma *Te nopolns*, arī ļaužu rocība drusku pieaug.

Aicinu visus vietējos ražotājus, kas grib ko pārdot, uz Kolkasragu, izmantojiet cilvēku plūsmu jūlijā un augustā!

Savukārt 19. VII Kolkasragā pulcēsies starptautisks antīko motociklu saiets — 100 spēkratu no 16 valstīm. Ap pulksten 15.00 viņiem paredzēts iebraukt Kolkā. Dundagas iedzīvotājiem būs unikāla iespēja redzēt antīko motociklu pasaules salidojumu!

Alnis Auziņš

Atkritumu apsaimniekošana

Skaidro Guntis Kārklevalks.

Atkritumu izvešanas grafiks Dundagas, Kolkas pagastā un piekrastē saglabājas tāds pats kā līdz šim. Ir pieejami gan **60 l**, gan **120 l** maisi. Par to iegādi pašlaik līgums nav jāslēdz. Ar laiku tas būs jādara, par to ziņos. Maisus var iegādāties SIA *Kolkas ūdens* un SIA *Kolkasrags* veikalā Kolkā un SIA *Ziemeļkurzeme* un Dundagas Tūrisma informācijas centrā Dundagā.

Piekrastē saglabājas tāda pati atkritumu izvešanas kārtība kā līdz šim — sadarbībā ar Jāni Ūdri.

Atkritumu konteinerus mājāsaimniecībām sāk piegādāt no 1. VII.

Par atkritumiem varēs norēķināties SIA *Kolkas ūdens* kasē un SIA *Ziemeļkurzeme* kasē.

Pašvaldība aicina iedzīvotājus par neskaidro vaicāt G. Kārklevalkam, tālr. 29419195.

Diāna Siliņa

Pie mums, uz zemēm

Aktīvs dzīvesveids, lauku smagums un mīlestība

Pie Dainas un Voldemāra Vagenmeisteriem dodos, lai aprunātos par viņu 45 gadu laulības jubileju, kas pērn decembrī nosvinēta ģimenes lokā, bet šopavasār — pensi-onāru klubā *Sendienas*. Saruna gan izvērsas daudz plašāka.

Daina un Voldemārs mani sagaida ar lielu viesmīlību. Smaržo kafija, un galdā celts Dainas gatavots ķimeņu siers un svaigs sviests, dzeltens kā purene. Mājās ceptā rulete ar pērno zemeņu zapti pati kūst mutē, un sarunas raisās brīvi.

Daina un Voldemārs dzīvo *Jāņkalnos*, lielā un skaistā mājā, ko Voldemāra vectēvs Ernests Brūveris 1936. gadā cēlis kā viesu namu. Šim nolūkam gan māja nekad nav kalpojusi, bet tā lieti noderējusi viņa mazdēla ģimenei. Te ir gan plaša zāle, gan divas virtuves, gan vairākas mazas istabas augšstāvā. Voldemārs 1944. gadā arī *Jāņkalnos* piedzimis, bet 1949. gadā Ernestam draudēja izvešana uz Sibīriju, tāpēc viņš jau laikus tālredzīgi lopus, ratus, māju atdevis kolhozam. Zemi tāpat nacionalizēja. Pašu iecēla par pirmo kolhoza priekšsēdētāju. *Jāņkalnos* kolhozu laikos bijis kantoris un atradusies bibliotēka.

Daina dzimusi mežsarga ģimenē Šlīteres *Zeltosilos*. Pirmoreiz Voldemāru ieraudzījusi vēlēšanu dienā, kad uzstājās deju kolektīvs un pašdarbnieki spēlēja skečus. Pilngadības svētkos Dainu salika kopā ar Voldemāru un vēl pāris meitenēm, noslēgumā, protams, balle. Tad vēl Vīdālē bija kāzas, kurās saaicināja kaimiņus no visas piecu kilometru apkaimes. «Voldemārs bija muzikants un visām viņš patika, es ar viņu neielaidos. Bet vīrietis jau ir vīrietis: viņam vajag to, ko nevar dabūt,» nosaka Daina. Viņa arī atzīst, ka Voldemārs ir viņas pirmā mīlestība un arī vienīgā.

Tajos laikos, kad gatavojušies precēties, nevarēja dabūt laulības gredzenus. Pateicoties Voldemāra vectēvam Ernestam, kurš iedeva zelta naudu, viņi tika pie gredzeniem. Zeltu kāds juvelieris Talsos pārkausēja un vajadzīgo izgatavoja.

ceras Daina. Ar mājas dzīvi galā tikt palīdzējusi gan Voldemāra mamma, gan Dainas tante.

Voldemāra aizraušanās — akordeona spēle. Armijā viņš spēlēja klarneti. Kā saka Daina, tajos laikos muzikantu bijis maz, tāpēc pieprasījums pēc viņiem bijis liels. Voldemārs gandrīz katru sestdienu un svētdienu bijis prom spēlēt. Pats viņš atceras, ka reizēm piektdienās kolhoza klubā nospēlējuši balli un tad vēl citur sestdien un svētdien. Kopā spēlējuši vairāki: Voldemārs un Vilnis Sadovskis akordeonu, Valdis Kuzmins saksofonu, Arnis Kuzmins bungas un Jānis Sadovskis sintezatoru. Kad jautāju, kā tad grupa saukusies, Voldemārs smaidīdams atbild — «Nevejas kapela». Daina uzskata, ka nevar jau otru cilvēku iesprostot, katram ir savas intereses. Muzikanta dzīve pārtrūkusī, kad Voldemārs sev uzgāzis virsū kombaina izkapti un traumējis roku.

Daina atzīst, ka viņai patīk aktīvs dzīvesveids un ... lauku smagums. «Kad ir lopi, tad ir darbs no rīta līdz vakaram,» secina *Jāņkalnu* saimniece. Vasarā Daina dodas mežā ogot un sēņot. Tur visskaistāk ir no rīta.

Viņa visu laiku ir turējusi lopus, arī tagad saimniecībā ir Rasa un Roze, divas brūnaļas, un viens teliņš. Pienu nenodod, bet pārstrādā mājās. Divpadsmit vistas un gaili iekāro vanagi un lapsas. Gandrīz jāgana vai aploks jātaisa! Iepriekš bijušas arī cūkas. Mājas sargā Rūperts — vilku suņa un boksera krustojums.

Pašiem ir traktors, ar ko zāli nopļaut. Kaut ko nopļauj arī kaimiņam, kurš ir izpalīdzīgs, sagrābj un uzvāļē sienu. Pērn tik ātri nopļāvuši, ka kaimiņš nav vēl paspējis pielikt grābekli. Tad nu rīkojuši siena talku. «Man visi nāk palīgā, jo neesmu skopa — katram kaut

viena jau no oktobra, Ziemassvētku kaktuss un istabas jasmīns. Daudz amariļļu. Pie ieejas durvīm mājās aug divi rožu koki, gatavi vērt pumpurus, viens rozā, otrs sarkans. Voldemāra rādītājā fotogrāfijā tie slīgst skaistos ziedos. Dārzā aug dažādas puķes, arī lilijas vairākās vietās. Tikai jācinās ar kurmjiem, kas nemitīgi dzen zemi. Daina kurmjū labirintos atradusi veselu riekšavu ar liliju sīpoliem. Apkārt siltumnīcai, kur tās aug, Daina aplikusi līdzeno šiferi no veciem laikiem, lai kurmji netiek klāt puķu sīpoliem.

skas hidroelektrostaciju viņa atceras kā kaut ko grandiozu. Tajos laikos, lai tiktu uz tuvākajām ārzemēm, partijas komiteja vispirms noskaidroja, vai aiz Padomju Savienības robežām nedzīvo radi. Tā Daina izbraukājusi, piemēram, Vācijas Demokrātisko Republiku un Bulgāriju. Voldemārs 1984. gadā kā labākais kombainieris tika ceļojumā uz Ēģipti. Tiesa, braukt viņam sanācis par savu naudu.

Jāņkalnu saimnieku meita Iveta strādā uz jahtas, nu jau trešo vasaru viņa pavada Horvātijā. Ivetai ir divas lielas meitas un maz-

• Daina un Voldemārs 1967. gada 16. decembrī...

Foto no Vagenmeisteru ģimenes albuma

Saimniecībā ir paliels kartupeļu lauks, gandrīz pushektārs. Pašiem izaug, bērniem iedod, vēl kādam, kuram vajag. Aizpērn novākuši 100 pūrus.

Pa ziemu āboliņu lauku uzrok mežacūkas. Briežu šogad bijis mazāk. Stirnas ir tik drošas, ka laukā ganās kā govīs un nebaudās. Zaķis vēl tagad te lēk pa ceļu. Alņus gan vairs neredz.

Abi atceras, ka reiz Nevejā bijis savs klubs, četrgadīgā skola, darbnīcas, vairākas fermas. Tagad... daudzas pustukšas un tukšas mājas. Taču pie nevejniekiem brauc baptistu mācītājs kopā ar jauniešiem un cieminieki labprāt dodas uz veco veikalu, kur ir pulcēšanās vieta. Turpmāk gan dievkalpojumi notiks *Jušos*. Tur ir liela, skaisti izremontēta zāle. Kādreiz tur notikušas kolhoza sapulces un balles. Pēdējos gados Dace Bumbiere cieminiekiem rīkojusi Jaunā gada balli. *Juši* kļūst par Nevejas ciema saietu vietu.

Daina un Voldemārs ir kluba *Sendienas* biedri. Kad nu pienākusi diena, kad *Sendienās* svinēt kāzu jubileju, nav bijis zināms, vai gaviļnieki tik tālu tiks, jo govīs nākusi slaukama. Viss izdevās, jo teliņš piedzima no rīta puspiecos, bet balle sākās vienos pa dienu. Sarīkojums bija ļoti sirsnīgs un aizkustinošs, katram veltīta kāda skaista dziesma... Aina Šleinerē par visu bija parūpējusies.

Ekskursijās gan Daina un Voldemārs pašlaik līdzī netiek, jo mājās ir lopi. Taču viņi, būdami pirmrindnieki kolhozā, daudz kur jau bijuši. Tālākais ceļojums Dainai vedis uz Krasnojarsku. Tur gan bijis skaisti! Šūsen-

meitiņa Žanete. Otra Vagenmeisteru meita Agita ir SIA *Dundagas veselības centrs* valdes priekšsēdētāja. Arī viņas ģimenē ir divi bērni: Emīls un Līna.

Uz jautājumu, kā izdevies visu mūžu nodzīvot kopā, Daina atbild, ka precējušies aiz mīlestības un abi visu dzīvi bijuši ļoti noslogoti. Voldemārs atzīst, ka viņam Dainā vislabāk patīk strādīgums. Daina visaugstāk savā vīrā vērtē labo humoru, smaidīgumu. «Tagad saprotamies no pusvārda, un mājās katrs darām savu darbu», viņa saka.

Diāna Siliņa

• Akordeonu spēlē Voldemārs un Vilnis Sadovskis.

Foto no Vagenmeisteru ģimenes albuma

Voldemārs kolhozā strādājis par mehāniķi, bijis kombainieris, kādu laiku arī klubā rādījis kino. Dainu priekšnieks Žanis Grīnvalds aizsūtījis uz kursiem mācīties par mākslīgo apsēklotāju. Viņa to nav gribējusi, jo meitiņai bijuši tikai 4 mēneši un mājās lopi, bet Grīnvalds nav atlaidies. Darbs bijis ļoti atalgots, bet fiziski smags, vairāk vīrietim piemērots. Sākumā viņa strādājusi kolhoza teritorijā uz izsaukumiem, bet vēlāk pieprasījums pieaudzis un nācies aptvert plašāku loku līdz pat Kolkai. «Kā desmitos no rīta sāku, tā desmitos vakarā atgriezies mājās,» at-

ko iedodu līdzī: pienu, krējumu, sviestu», stāsta Daina. Ieveduši trīs lielus vezumus. Otrā dienā kā sācis līt, tā lijis krietnu laiku. Ja nebūtu sienu savākuši, viss būtu pagalam.

Ruļļos tikai vienu gadu tinuši — tad, kad iesējuši 2,5 ha āboliņu. Tik bagātīgi izaudzis, ka nācies saukt palīgā Aigaru Zadiņu ar tehniku. Toreiz sanākuši 22 ruļļi, ko divus gadus barojuši lopi. Parasti ievēd vaļēju sienu. Āboliņu saliek zārdos un izžāvē.

Dainas mīlestība ir puķes. Viņa domīgi saka — vajadzēja mācīties par dārznieci. Uz loga Dainai par prieku zied vairākas orhidejas,

• ...un 2013. gada pavasarī, klubā *Sendienas* svinot 45 gadu laulības jubileju. Visvalža Biezbarža foto

Līvõ āiga • Līvu laiks

Piekraste mākslinieku acīm Miernaigā kuņštnikā sīlmadōks

No ziedu mēneša vidus līdz liepu mēneša beigām Lībiešu tautas namā skatāma plenēra gleznu izstāde *Līvzemē*. 16. VI Mazirbē to svinīgi atklāja, piedaloties auto-riem, viņu modeļiem, kuplam interesentu pulkam un Julģī Staltei.

Līvõ āiga

Namamāte un vietējās lībiešu grupas da-lībniece Veronika Millere, atklājot izstādi, deva vārdu Agnijai Ģērmanei. Māksliniece atcerējās pirmo iepazīšanos ar Līvu krastu padomju laikos un pastāstīja, ka iecere kopā ar domubiedriem māksliniekiem šo pusi

tvrt gleznās radusies jau pērn un rudenī ta-puši pirmie darbi. Bet galvenais veikums — tieši nedēļu pirms izstādes atklāšanas! Māk-sliniece pateicās visiem vietējiem cilvēkiem, kas piekrituši sadarboties.

Līdztekus A. Ģērmanei lībiešu ciemos bija

Dvēseles dziedājums

27. VI vakarā Kolkas tautas namā Dziesmu svētkus ieskandināja abi novada jauk-tie kori, koklētāju ansambļi un Maskavas latviešu kultūras biedrības koris *Tālava*.

Dziesmu svētki

Koncertu ievadīja koklētājas Dzintras Tauniņas vadībā. Pēc tam izjusti skanēja ko-ra *Tālava*, daudzu Krievijas un ārvalstu kon-kursu laureāta, dziesmas. Kā atzina kolektīva vadītāja un diriģente Tamāra Semičeva, šo-reiz koris ieradies pieticīgā sastāvā. Taču — kā lai jubilejas gadā nebrauc: koris *Tālava* no-svinējis 20. jubileju, apaļa dzimšanas diena arī Kolkas mūzikas skolai un vēl Dziesmu svētki... Koris izpildīja latviešu komponistu dziesmas, zviedru un krievu tautas dziesmas. 1997. gadā pēc Imanta Kokara uzaicinājuma *Tālava* ir kļuvusi par Ziemeļvalstu festivālu dalībnieci, konkursos dziedot pat 8 valodās. Repertuārā koris iekļauj arī garīgo mūziku, šajā reizē priecējot ar lūgsnu *Mūsu Tēvs* no Lūcijas Garūtas kantātes *Dievs, tava zeme deg!* un 1. daļu no komponista Antonio Vivaldi darba *Glorija*. Vēlāk sarunā diriģente priecā-jās, ka koristi to saprot un izjūt mūzikas no-pietnību. Uzteicami kora solisti: Valentīna Jermoļina, Alīna Igoševa un Viktors Hro-

movs. Mani visvairāk aizkustināja Alfrēda Kalniņa dziesma *Bezdelīgām aizejot* un krievu tautas dziesma *Sredi doļini (Ielejas vidū. — Red.)*.

Koncerta otrajā daļā tautas nams, pēc T. Semičevas vārdiem, pārvērtās par mazu Mežaparku: korim *Tālava* pievienojās dun-dadznieki un kolcinieki, koristi un koklētā-jas, kādā dziesmā arī Matīss Stīpnieks ar bungām. Iespaidīgs kopkoris! Pamīšus diri-ģēja T. Semičeva un Evita Ernštreite, abas sava amata meistares. Raimonda Paula dzies-ma *Latgalei* ar E. Ernštreites solo bija virsot-ne. Apbrīnojams ir Evitas daudzšķautņainais talants! Sirdi saviļņoja arī Raimonda Tiguļa *Dod, Dieviņi* un Ērika Ešenvalda *Dvēseles dzies-ma* ar Laines Šmites dzidro solo. Dziedot *Cie-laviņu*, solo izpildīja maskavietis Viktors Hro-movs un kolciniece Aiga Ūdre. Šo koncerta daļu brīvi vadīja un arī pati dziedāja Kolkā kādu laiku neredzētā Anete Tauniņa.

Pirms noslēguma skanēja daudz labu vār-

Lauku partnerību konferencē

No 11. līdz 13. VI biedrības *Ziemeļkurzemes biznesa asociācija* trīs valdes pārstā-ves — Gunta Abaja, Aira Kajaka un Ginta Roderte — piedalījās starptautiskā vietējo lauku partnerību (*Leader*) konferencē Somijas Ziemeļu Savo reģiona pilsētā Īsalmi.

Lauku partnerība

Tulkojumā no angļu valodas pasākums saucās «*Leader*» *kopienu iedvesmojošais tīkls* (angliskais saīsinājums LINC), tajā 14 valstu vairāk nekā 200 dalībnieku no lauku teritori-ju attīstībā ieinteresētām sabiedriskajām or-ganizācijām dalījās pieredzē, kā arī kopīgi pasportoja.

Nākamgad sākas jauns ES finanšu plānoša-nas un projektu īstenošanas posms. Visām lauku vietējās iniciatīvas grupām būs jāgata-vo jaunas stratēģijas un jāplāno jaunas akti-vitātes. Klātienē tiekoties rosīgiem dažādu valstu cilvēkiem, uzvirmo netradicionālas idejas un paveras jauni attīstības virzieni.

Ūdenssaimniecības projektā

Līgumā *Papildu ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu rekonstrukcija un izbūve Dun-dagā* paredzētie būvdarbi projektā *Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Dunda-gā* ir pabeigti!

Ūdenssaimniecība

Dundagas ciema iedzīvotāji ir ieguvuši iespēju pieslēgties centralizētajam kanalizā-cijas tīklam Pils, Brīvības, Puķu un Upes ie-lā. Rekonstruēti kanalizācijas tīkli Īsajā, Skolas, Talsu, Meža un Maija ielā, bērnodār-za teritorijā un vidusskolas pieslēgums. Ūdensapgādes tīkli rekonstruēti Puķu, Upes, Brīvības, Meža, Skolas, Maija un Pils ielā, kā arī vidusskolas pieslēgumam. Kopu-mā izbūvēti 2824 metri ūdensapgādes tīklu, 3217 m pašteses kanalizācijas tīkls un 982 m kanalizācijas spiedvads. Būvdarbos atjau-nots 9112 m² ielu, iebrauktuvju un ietvju se-gums un 8329 m² zālāju segums. Uzbūvētas

3 kanalizācijas sūkņu stacijas. Būvdarbi Dundagā radīja samērā lielus apgrūtināju-mus iedzīvotājiem, tomēr tagad redzam ie-guvumus. Papildus izbūvētajiem inženier-tīkliem atjaunoti arī gājēju celiņi, segums vairākās ielās un māju pagalmos. Vēlreiz paldies visiem dundadzniekiem, kas ar sa-pratni uztvēra neērtības, un tiem, kas iein-teresēti sekoja līdz labiekārtošanai, aizrādot par nepaveikto vai nekvalitatīvi izdarīto.

Kopumā projektā *Ūdenssaimniecības pakal-pojumu attīstība Dundagā* ieguldīti vairāk ne-kā divi miljoni latu, no tiem 85% ir Eiropas Savienības (ES) finansējums, 5% valsts un

strādājuši talsenieks Andris Vītols, jūrmal-nieks Jānis Jēkabsons, visjaunākā plenēra da-lībniece, Jelgavā dzimuši Kate Seržāne, rīdzi-niece Ieva Liepiņa un viens no pazīstamāka-jiem krievu izcelsmes Latvijas gleznotājiem ainažnieks Andrejs Severetņikovs. A. Ģērma-ne solīja jauno ierosmi turpināt citus gadus.

Pēc tam Julģī Stalte spēlēja kokles un ska-nīgi dziedāja — gan pieskaņoti gadalaikam un Jāņiem, gan vēstot par lībiešu pasaulsiz-jūtu — kā lībiešu sētā maizīti dala. Vienai dziesmai Julģī aicināja piedziedājumu dze-dāt līdzī. Nemaz nesamēģinot, skanēja braši!

Nu bet gleznas un skatītāji! Aptuveni 60 klātesošo vēroja un savā starpā sprieda par vismaz tādā pašā skaitā izstādīto darbu, tur-klāt publika bija raiba: domes deputāti Al-dons Zumbergs, Gunta Abaja un nule ievēlē-tais priekšsēdētājs Gunārs Laicāns, Kolkas un

Dundadznieks

Dundadznieks

du, vēlējumu, pateicību. Kolkas pārvaldes vadītājs Aldis Pinkens *Tālavas* diriģentei un korim dāvināja grāmatu *Latvija fotogrāfijās*, kur redzama arī Kolka, ikvienam maskavie-tim tika pa magnētiņam — jūras izskalotam kociņam ar dzintara graudu un uzrakstu *Kol-ka*. Ar patiesu sirsnību *tālavieši* apdāvināja novada priekšsēdētāju Gunāru Laicānu, SIA *Licis*–93 ceha vadītāju Regīnu Rūmnieci, kas bija korim sagādājusi autobusu, A. Pinkenu, B. Šuvcāni, Inoru Šproģi, E. Ernštreiti, Dz. Tauniņu, Daci Smiti, gidī Ainu Pūliņu. Akor-deons, ļoti vērtīga un vajadzīga dāvana, vēl bija ceļā uz Dundagas Mākslas un mūzikas skolas Kolkas mūzikas nodaļu. T. Semičeva pateicās koriem par dvēseles dziedājumu un publikai par atsaucību.

Noslēgumā — dziesma *Lai mums izdodas!*. Nodomāju — vai tiešām tas būs viss? Bet tad no dažu dziedātāju lūpām spontāni izlauzās Kolkas neoficiālās himnas pirmie vārdi un kopkoris, uztvēris *Pūt, vējiņ!* sākumu, piebal-soja!

Kā *tālavieši* nonākuši tieši Kolkā? Par to liels paldies B. Šuvcānei, kas atzina, ka pirms koncerta mēģinājumā piedzīvojis laimes mirkļus, saprotot, ka pasakaini piepildījusies

Dundadznieks

Dundadznieks

pīgi izvēlēto tēmu un sava radošā doma jāiz-stāsta pārējiem. Manā grupā bijām 7 pārstāv-ji no Latvijas, Igaunijas, Austrijas un Rumāni-jas. Sazinājāmies angliski. Mūsu grupa izvē-lējās tēmu: aktīvā dzīvesveida iespējas lau-kos — risinājums jaunam biznesam.

Viena diena bija atvēlēta dalībnieku iepa-zīstināšanai ar dažādu projektu risināju-miem Ziemeļu Savo reģionā. Es iepazīnu prasmīgu un uzņēmīgu zemnieku, gaļas ra-žotāju un pārstrādātāju, kas ir izveidojis ne-lielu veikalu, kurā pārdod savu un arī citu zemnieku, mājražotāju un amatnieku pro-dukciju. Viņa atzinums — vajag tikai uzņē-mību un cieņpilnas savstarpējās attiecības!

Pēc tam iepazīnāmies ar biedrību, kas ap-ņēmusies piešķirt dažādām tekstilijām jaunu mūžu. Reizi nedēļā vietējie iedzīvotāji var pret nelielu samaksu nodot sev nederīgās drēbes un dažādu audumu pārpalikumus — visu tīru un izmazgātu. Biedrībai piesaistītie cilvēki tās izšķiro un izgriež veselos auduma

Rīgas lībiešu grupas pārstāvji, bijušais vidus-skolas direktors Māris Pētersons, nupat Maz-irbes rekolekciju centrā dzīvi un darbu sāku-šais Kārlis Irbe. Bija pārstāvētas visas pa-audzes — no vismazākajiem jāpūbērniem līdz sirmajām galvām, piedevām gleznās at-tēlotos portretus varēja salīdzināt ar to pro-totipiem, kā kapteini Visvaldi Feldmani. Līdztekus ļaudīm gleznās bija tverta jūrmal-ciemu daba, laivas, pat Vaides ciema vienīgā govys, taisnība, laikam gan ne zilā. Savstarpē-jās sarunās, pie viena mielojoties ar zivīm un saldumiem, nemanāmi pagāja laiks.

Pateicoties visiem rīkotājiem un īpaši Mil-leru pārim, novēlēsim tautas namam nezau-dēt atgūto dzīvīgumu, lai arī turpmāk tas ir piepildīts ar izrīcībām, izstādēm, koncertiem un lībiešu valodu!

Alnis Auziņš

Dundadznieks

Dundadznieks

pirms pāris gadiem Maskavā dzimusī ideja. Baiba gan universitātē, gan latviešu biedrībā lasījusi lekcijas par lībiešiem, aizraudama publiku. Tad arī viņai radusies doma — klau-sītājiem parādīt lībiešus *dabā*. Un ne velti koncertā dziesmu *Onas pūralāde* koris veltīja visiem lībiešiem, bet īpaši B. Šuvcānei. Savu-kārt T. Semičevai saknes sniedzas Pitragāl! Viņa mācījusies Mazirbes septingadīgajā skolā un Ventspils mūzikas vidusskolā, stu-dējusi Pēterburgas konservatorijā. Ieprecē-jusies Krievijā. Līdzīgi tur nonākuši arī dau-dzi kora *Tālava* dalībnieki. Korī dzied arī jaunieši, kuru vecvecāki no Latvijas ieceļoju-ši vēl agrāk. Kolkā pavadīto laiku diriģente atzina par neaizmirstamu — lieliskās ekskur-sijas, neskartā daba un miers. Visiem, arī Maskavas jauniešiem, ļoti paticis.

Diriģente ir ļoti pateicīga brauciena finan-sētājai — Latvijas vēstniecībai Krievijā. Tā tas noticis arī uz Rīgas astoņsimtgadi un visas piecas reizes, kad koris devies uz Dziesmu un deju svētkiem. Lai sadarbība starp novada jauktajiem koriem un *tālaviešiem* skaisti tur-pinās!

Diāna Siliņa

Dundadznieks

Dundadznieks

gabalus, tos sašķiro pēc struktūras un krā-sām. Tad pēc īpaši veidotām piegrieztņēm veido jaunus apģērbus jauniešiem un bēr-niem. Apmeklējām gatavo apģērbu veikalu. Daži apģērbi bija pat izcili mākslas darbi. Ap-ģērbu šūšanā iesaista bezdarbniekus, tos ap-mācot amata prasmē.

Vēl mūs iepazīstināja ar seno amatniecī-bas rīku muzeju, kas piedāvā arī mūsdienu amatnieku darinājumus no koka, kaula, vil-nas, stikla, māla un metāla.

Īsalmi atrodas apmēram 500 km uz zieme-ļiem no Helsinkiem. Garajā mājupceļā auto-busā pārrunājām ar citiem Latvijas lauku pārstāvjiem konferencē pieredzēto. Kopā bi-jām no 12 Latvijas lauku partnerības organi-zācijām, pārstāvot visus valsts reģionus. Pati ceru, ka Somijā iegūtās zināšanas un piered-zi varēšu izmantot mūsu novada attīstībai.

Gunta Abaja, biedrības Ziemeļkurzemes biznesa attīstība valdes priekšsēdētāja

Dundadznieks

Dundadznieks

Izstāde *Daba krāso*

No 11. VI līdz 20. VIII Dundagas bib-liotēkā skatāma izstāde par dzijas krā-sošanu ar augu izcelsmes krāsvielām.

Izstādes idejas autore Latvijas Dabas mu-zeja vecākā botāniķe Janta Meža ne vien apkopojusi savākto materiālu, bet arī aktīvi krāsojusi dzijas paraugus, izmantojot dabas krāsvielas. Izstāde iepazīstina ar Latvijas augiem, kurus var savākt un izmantot dziju krāsošanā. Izstādi veido planšetes ar augu attēliem un aprakstu par katru no tiem, kā arī augu drogas un iegūstamo krāsu dzijas paraudziņi. Savas zināšanas varēsiet pār-baudīt arī vairākās galda spēlēs, kā orna-mentu veidošanā, augu nosaukumu pārzī-nāšanā un Augu cirkā. Tādējādi izstādi ie-teicams apmeklēt kopā ar bērniem — gar-laicīgi nebūs nevienam!

Ruta Emerberga

Raibs kā dzeņa vēders

Igauņu zemē gar Peipusa ezeru

Vasaras sākumā braucām piepildīt Ērika sapni. No labi pazīstamās latviešu kinofilmas *Limuzīns Jāņu nakts krāsā* atceramies tās varones Lāsmas teikto: «Ērikonkul, aizved mani uz Munameģi!» Nu paši braucām to lūkot. Rīgā mūs gaidīja gide Ausma, kas spilgti uzbūra vēstures ainas. Ceļojums sākās garām Latvijas Šveicei. Tagad Sigulda ir nozīmīgs Latvijas tūrisma centrs, kurā atrodas Gaujas nacionālais parks, bobsleja un kamaniņu trases, kalnu slēpošanas trase, ekstrēmā atrakcija *Meža kaķis*. Pa Pleskavas jeb Vecclaicenes šoseju braucām uz Hānjas augstieni Igaunijā. Tā sastāv it kā no vairākiem *klaiņiem*, kas sarindoti cits pie cita un ir pierādījums tam, kā šķērseņiski atkāpies ledājs. Munameģis — tautas etimoloģijā Lielais olu kalns — ir Baltijā augstākais kalns. Izmantojot *Lidar* tehnoloģiju, kas mēra objektu augstumu ar lāzera staru no lidmašīnas, kaimiņu zemes reljefs ir pārmērīts vairākas reizes, un atklāts, ka patiesībā kalns ir par metru zemāks, nekā iepriekš uzskatīts — 317 metrus augsts. Kāpām pa izbūvēto ietvi kalnā. Tā galā aplūkojām skatu torni, kas atjaunots vairākas reizes. 2005. gadā izbūvēts arī lifts, un mēs priecīgi izmantojām tā pakalpojumus, bet kalna virsotnē vērojām brīnišķīgu skatu uz Igauniju 50 km apkaimē.

Teikas vēstī, ka Kalevs veidojis pakalnus, bet ezeri tapuši tur, kur ņemta zeme. Slaveņais Peipusa ezers atrodas uz Igaunijas un Krievijas robežas. Ezera platība ir 2670 km², kas ir 1/30 no Latvijas. Kallastē vērojām līdz 10 m augstus smilšakmens klints atsegumus. Tā kā nav iespējams saskatīt ezera pretējo krastu, to bieži sauc par jūru. «Kallaste» no igauņu valodas tulkojama kā «Sarkanās klinčis». Apbrīnojami gleznaina ir sarkanrudām klintīm ir dabas ainava pie ezera. Ezera pie-

krastē Kallastē dzīvo vecticībnieku kopienas. Tālāk ceļš mūs veda uz Narvu — Igaunijas robežpilsētu pie Krievijas robežas. Te 93% iedzīvotāju dzimtā valoda ir krievu. Narvas upe ir valsts robeža, un tās pretējā krastā atrodas Ivangorodas cietoksnis, kas kopā ar Narvas Hermaņa cietoksni veido vienotu arhitektūras ansambli. Hermaņa cietoksni atrodas pilsētas muzejs, kurā varējam uzzināt par ikdienas dzīvi 17. gs. un iepazīt dažādas amatnieku darbnīcas. Ēnainā cietokšņa stūrī patvēries padomju laika liecinieks — Ļeņina piemineklis.

Pirmās dienas ceļojums noslēdzās ar apmešanos nakšpošanai Alajee (*Alajõe*), kur mūs gaidīja villas *Marika* saimnieks. Atpūta pie Peipusa bija brīnišķīga.

Otrajā dienā, baudījuši ļoti garšīgās brokastis un pēc Sandras Bražes ieteikuma nedaudz pavigrojuši, devāmies uz Kuremā svētavotu. Šajā dienā vairākkārt pārgērbāmies, jo pareizticīgo klosterī sievietēm jābūt svārkos, galvai un pleciem — apsegtiem. Pih-tica (*Pühitits*) izslavēta ar savu dziedinošo svētavota ūdeni. Uz avota uzcelta mājiņa, kur ceļinieki var noģērbties un iegremdēties aukstajā svētītajā ūdenī.

Klosterī dzīvo vairāk nekā 100 mūķeņu. Viņas arī audzē dārzenus, gatavo sienu govīm, kopj bites, nodarbojas ar rokdarbiem. Klosters pagalmā mūs pārsteidza milzīgas un īpaši sakrautas malkas grēdas, lai malka labāk žūst un glabājas. Tie, kam hobijs ir puķkopība, te varēja smelties idejas puķu došanu. Klosters izdaiļots pašu rokām. Interesanti, ka dievnāmā satikām jaunu mūķeni no Latvijas. Piepildījuši traukus ar avota ūdeni un ieguvuši priekšstatu par dzīvi klosterī, devāmies uz Kohtlanemme (*Kohtla-Nõmme*) degakmens raktuvju šahtu. Desmit metru

dziļumā, kur reiz iegūts degakmens, ierīkots muzejs, bet gidi ir bijušie šahtas darbinieki. Degakmens pēc ķīmiskā sastāva līdzinās naftai. Uzlikuši galvā ķiveres un mugurā uzvilkuši siltās jakas, iejutāmies šahtas darbinieku skarbajos darba apstākļos. Gan degakmens ieguves instrumenti, viss šahtas aprīkojums, gan darbinieku pārvadāšanai paredzētais vilcieniņš — tas viss bija īsti, reāli, un mēs bijām priecīgi, ka mums ikkatram ir tik laba profesija un ekskluzīvi darba apstākļi, salīdzinot ar drūmajiem darba apstākļiem pazemē. Vienā minūtē iegūst 90 tonnas degakmens. Mūsdienās to pārsvarā iegūst atklāta tipa karjeros. Kur lieto degakmeni? Izrādās, to izmanto elektrības ražošanā. Igaunijā ir aprēķinājuši, ka degakmens elektrības ražošanai pietiks vēl apmēram 100 gadiem.

Kā Igaunijā izskatījās Ledus laikmets, kādi dzīvnieki dzīvoja, klimata novērojumi, tautas pasakas, Ledus laikmeta spēles bērniem — to visu redzējām interaktīvajā Ledus laikmeta centrā, kas atrodas Eksi (*Äksi*) ciemā netālu no Tartu vairāk nekā 2200 m² lielā izstāžu telpā. Uz liela ekrāna demonstrē programmu, kas stāsta par galaktikas veidošanos. Jaunais Tartu Zinātnes centrs ir Baltijas valstīs lielākais centrs, kas aizraujoši iepazīstina ar zinātni un tehnoloģijām.

Ekskursija noslēdzās Tartu vecpilsētā, kur apskatījām seno observatoriju. Tartu Rātslaukumā mūsu uzmanību piesaistīja skulptūra *Studentu skūpstis*, kas kopā ar strūklaku ir kļuvusi par Tartu simbolu (sk. foto), šķībā aptie-

Foto no Dundadznieka albuma

ka, Engēļu tilts.

Savukārt Strenčos mūs gaidīja latviešu saimnieču klātais vakariņu galds. Mūsu ekskursiju rīkotāja Aina Šleinere ieviesusi mīlu tradīciju pateikties gidam un šoferim. Šoreiz pāsteigumu sagādāja visi ekskursanti, kas apdziedāja šoferi Intu, gidi Ausmu un mūsu Ainu ar iepriekšējā vakarā Mārites Jurčas, Ārijas Jāvaldes un Lienes Grīnbergas sacerētām četrtrindēm. Paldies visiem, kas organizēja un piedalījās ekskursijā!

Irina Jānberga

Arheoloģiskie atradumi pils pagalmā

Par pils pagalmā novēroto un atklāto stāsta viens no projekta *Viduslaiku pils pagalma rekonstrukcija* darbu uzraugiem — arheologs Mārtiņš Lūsēns.

— Visā pils pagalmā, mērot no mūsdienas zemes, metru līdz metram divdesmit dziļumā atklājās viduslaiku melnais kultūrslānis, ko veido atkritumi, piemēram, koku skaidas, lopu mēsli. Tos viduslaikos nekur prom neveda, turpat arī nobēra vai atstāja. Virsējā zemes daļa savukārt izrādījās stipri sajaukta, jo te agrāk raktas dažādas pazemes komunikācijas, elektrības vadi un kanalizācijas caurules.

Sākot no pils vārtiem, vietām kultūras slānī atradām horizontāli izliktus, atsevišķus koku sakopojumus. Tās bijušas mitrākas vietas, kur vairāk dubļu un kas lietus laikā pārvērtās zampā. Koki salikti, lai būtu vieglāk pārvietoties pa iekšējo pagalmu. Bieži vien tie bijuši otrreizējie materiāli, kas vispirms izmantoti būvēs, nokalpojuši un tad ielikti pagalmā.

Izdevās konstatēt un paņemt dendrohronoloģiskos paraugus: no kokiem izzāgēs ripas, speciālists pēc šiem koku gadskārtu gredzeniem var noteikt laiku, kad koks nozāģēts. Ja ripas saglabājušās pietiekami labi un ja tām ir klāt ārējā gadskārta, tad var koku vecumu pateikt līdz gada precizitātei. Tas pamatojas uz to, ka vienā noteiktā teritorijā augoši noteiktas sugas kokiem,

piemēram, priedei, šie gredzeni būs pilnīgi vienādi gan Talsos, gan Dundagā. Visi parauģi būs ar vienādu platumu gadskārtā. Gadskārtu platumi jau ir diezgan rūpīgi izmērīti un izveidota datu bāze, kur, ievadot datorprogrammā datus, dators pats izrēķina gadu ar lielāko precizitāti.

No turienes, kur tagad atrodas galvenā ieeja pili, tieši pāri visam pagalam pie otras sienas ir tāds mazs izvērījums, mūra gals palicis. Jau savā laikā arhitekts Gunārs Erdmanis izteica iespējamību, ka tur atradies šķērmūris, kas visu iekšējo pagalmu sadalījis divās nevienādās daļās. Uzraudzības darbos konstatēja, ka pamatne nav dekoratīvs izvērījums mūri, bet ir plata laukakmeņu siena, kas gājusi šķērsām visam pagalmam un nobeidzas tieši pretī galvenajai ieejai. Siena, kas būvēta 13.–15. gs., paiet zem šīs ieejas, tāpat portāls uzbūvēts vēlāk nekā siena.

Senlietu atradumu nebija daudz — kāds 13.–14.gs. raksturīgs iedzītņa nazītis, arbaleta bultas uzgalis un diezgan daudz ādas apavu fragmenti. Mokašīna veida apavi, šūti no vienas ādas gabala, bija raksturīgi 13. un 14. gs.

Uzklausīja Diāna Siliņa

Jūras svētki Kolkā 13. jūlijā

Pludmalē pie tautas nama plkst. 10.00–18.00 atrakcijas ar ūdensbumbām — 10 min. Ls 2.

Stadionā

Plkst. 9.00 pludmales volejbols, no 8.30 dalībnieku reģistrēšanās.

Plkst. 10.00–14.00 individuālās sporta spēles mešanas disciplīnās: sviedlīnes, zābaka, šautriņu un petanks; no plkst. 10.00 nodarbes bērniem: *Annels* piepūšamās atrakcijas par maksu, riču-račs, cirks, *puzle*.

Plkst. 12.00 – 14.00 komandu sacensības (komandā 3 cilvēki): petanks, koka kājas, veiklības stafete.

Plkst. 14.30 apbalvošana.

Pie tautas nama plkst. 15.30 Jūras valdnieka sagaidīšana, gājiens.

Stadionā

Plkst. 16.00 svētku atklāšana, piedalās Liepājas aktieru trio *Aģenti* (Egdars Puļāts, Armands Kaušelis un Marģers Eglinskis), deju grupas *Sensus* un Kolkas pūtēju orķestris.

Plkst. 21.00 koncertprogramma *Čigānzēns*, piedalās Dzintars Čīča, Kaspars Antess, Anatolijs Livča un brāļi Riči. Plkst. 23.00–4.00 svētku balle ar Kristapu Pujātu un grupu *Andiņš*.

Uz pasākumu daļu pēc plkst. 21.00 ieejas maksa Ls 2 norises vietā!

majā gadā tapa košais musturdeķis, kas rotā bibliotēkas sienu. Tagad esam sasparājušas jaunam kopīgam darbam — adītai jostai ar dažādiem ornamentiem.

Ļoti priecājamies, ka mūs pamanīja un mūsu pulciņu apciemoja vairāki garāmgājēji, lai uzzinātu, ko darām. Tas arī ir šīs dienas un, protams, arī mūsu mērķis. Arī mazā Mazirbe piedalās pasaules aktivitātēs!

Sniedze Švāgere

Sēdes jūlijā

8. VII plkst. 17.00 Attīstības un plānošanas komitejas sēde.

15. VII plkst. 10.00 Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas sēde.

18. VII plkst. 13.00 Finanšu komitejas sēde.

25. VII plkst. 13.00 domes sēde.

Kapu svētki

3. VIII plkst. 11.00 Ostē, plkst. 12.00 Nevejā, plkst. 13.00 Ošos, plkst. 14.00 Āžos, plkst. 15.00 Vidālē, plkst. 16.00 Latevē, plkst. 17.00 Kaļķos.

10. VIII plkst. 11.00 Alakstē, plkst. 12.00 Jaundundagā, plkst. 13.00 Pācē, plkst. 14.00 Sumbrs, plkst. 15.00 Sabdagās.

17. VIII plkst. 11.00 Klučos, plkst. 12.00 Valpenē, plkst. 13.00 Anstrupē, plkst. 15.00 Dūmelē.

18. VIII plkst. 12.00 Mazirbē, plkst. 15.00 Sīkragā.

24. VIII plkst. 12.00 Kolkas luterāņu kapos, plkst. 13.30 Vaidē.

«Dundadznieks» Nr. 12 (161) 2013. gada jūlijs.

Dundagas novada pašvaldības izdevums, iznāk divas reizes mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā **3085**.

Adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV-3270.

Redkolēģija: Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 63237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Gunta Abaja, Baiba Dūda, Lauris Laicāns, Aivars Miška, Aldis Pinkens, Inga Ralle, Diāna Siliņa, Smaida Šnikvalde.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos sniegusi amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervēja-mais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā. **Metiens:** 400 eks. **Internetā:** www.dundaga.lv/avize